

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 grudnia 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.11.2019.NS

Pani
Ewa Trasper
Kierownik
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Ciepłowodach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 14-16 października 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Natalia Szczecińska - starszy specjalista -przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista – kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 14 października 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja

2014 r. do dnia 14 października 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 14 października 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach w dniu 25 listopada 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Ewa Trasper zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach od dnia 20 czerwca 2018 r. Pani Ewa Trasper ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Wójt Gminy Ciepłowody wydał następujące dokumenty:

- Zarządzenie nr 332/14 z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Elżbiecie Kuś – Kierownikowi Ośrodka Pomocy w Ciepłowodach do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach o zasiłki dla opiekunów.
- Zarządzenie nr 32/17 z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Ewie Trasper – samodzielnemu referentowi do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego do (...) prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń: w sprawach o zasiłki dla opiekunów; w sprawach z zakresu świadczeń alimentacyjnych i świadczeń rodzinnych, w czasie nieobecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach spowodowanego chorobą, wyjazdem służbowym lub też urlopem.
- Zarządzenie nr 34/18 z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Ewie Trasper – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach do: (...) prowadzenia postępowania z zakresu świadczeń rodzinnych, a także wydawania w tych sprawach decyzji; (...) prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji; przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego; przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego i odbierania oświadczenia majątkowego dłużnika; przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów określonych

przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy; składania wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny; uzyskiwania z Centralnej Ewidencji Kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienia do kierowania pojazdami; kierowania wniosków do właściwego Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego; podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji (...).

- Zarządzenie nr 101/2019 z dnia 14 października 2019 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Ewie Trasper – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w indywidualnych sprawach o zasiłki dla opiekunów.
- Zarządzenie nr 48/18 z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Ewelinie Rosa – Starszemu pracownikowi socjalnemu do: (...) prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, a także wydawania w tych sprawach zaświadczeń, postanowień oraz decyzji; (...) prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji; prowadzenia postępowania z zakresu świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji; prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń, postanowień oraz decyzji (...), podczas usprawiedliwionej nieobecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.
- Zarządzenie nr 6/19 z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Annie Parcheniak – referentowi ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach do: (...) przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego; przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego i odbierania oświadczenia majątkowego dłużnika; wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego; prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego; podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia w tych sprawach postępowania; przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów określonych przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy; informowanie dłużnika o przekazaniu do

biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy; prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych; przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych; wypłaty świadczeń rodzinnych; prowadzenia postępowań w sprawach zasiłków dla opiekunów.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Elżbieta Kuś – Kierownik OPS w Ciepłowodach w okresie od dnia 7.05.2007 r. do 20.03.2018 r.,
- Pani Ewa Trasper – referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego od 19.08.2008 r., w okresie od 21.03.2018 r. do 19.06.2018 r. p.o. Kierownika Ośrodka, od 20.06.2018 r. – Kierownik Ośrodka,

[REDACTED]

(dowód: akta kontroli, str. 33)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych

- oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
 4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.),
 5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
 6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
 7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
 8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1950 ze zm.),
 9. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i wyjaśnień udzielała:

1. Pani Ewa Trasper - Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach został powołany na mocy Uchwały Nr 44/11/90 Gminnej Rady Narodowej w Ciepłowodach z dnia 19 kwietnia 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2009 z dnia 8.07.2009 r. ze zm. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
- Statut przyjęty uchwałą Nr 259/XL/14 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: „*Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach informuje klientów o nowych okresach zasiłkowych poprzez:*

1. *Zamieszczanie informacji na tablicy informacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w decyzjach przyznających prawo do świadczeń rodzinnych.*
2. *Udzielanie informacji telefonicznie.*
3. *Przekazywanie informacji w bezpośrednim kontakcie z klientem.*
4. *Przekazywanie informacji poprzez pracowników socjalnych podczas pracy w terenie.*
5. *Przekazywanie informacji radnym oraz sołtysom”.*

(dowód: akta kontroli, str. 31)

Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane są przelewem na wskazane przez wnioskodawców konta bankowe, w formie przekazów pocztowych oraz w formie gotówki w Banku Spółdzielczym w Ząbkowicach Śląskich - oddział w Ciepłowodach.

Ośrodek czynny jest poniedziałek- piątek od 7:00 do 15:00.

Kontrolę wpisano do księgi kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 15.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019 do dnia 14.10.2019 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach wpłynęło 270 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 2 wnioski. Do innych organów nie przekazano żadnych wniosków.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach wypłacono 2 440 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 723,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 514,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 191,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 12.

Ośrodek wypłacił 1 271 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 13,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 45,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 103,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 8,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 25,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 182,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 239,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 12,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 279,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 365.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 207 zasiłków pielęgnacyjnych, 107 świadczeń pielęgnacyjnych, 70 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 27 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 69 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierało 306 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 155 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 78,
- na 2 dzieci – 50,
- na 3 dzieci – 18,
- na 4 i więcej dzieci – 9.

W okresie od dnia 1.10.2018 r. do dnia 14.10.2019 r. Ośrodek wydał 464 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 26 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 1 wnioskodawca złożył odwołanie do organu II instancji. SKO uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.M.W. – 381/ZP/08/2019 z dnia 5.08.2019 r.

2.B.N. – 327/ZP/04/2019 z dnia 2.04.2019 r.

- 3.M.K.** – 349/SZO/05/2019 z dnia 27.05.2019 r.
- 4.A.B.** – 371/ŚP/07/2019 z dnia 1.07.2019.
- 5.A.K.** – 105/SZO/10/2018 z dnia 22.10.2018 r.
- 6.S.W.** – 175/ZR/11/2018 z dnia 7.11.2018 r.
- 7.J.P.** – 003/ZR/09/2018 z dnia 18.09.2018 r.,
002/SZO/09/2018 z dnia 18.09.2018 r.
- 8.M.B.** – 013/ZR/09/2018 z dnia 21.09.2018 r.
- 9.E.H.** – 388/BE/09/2019 z dnia 26.08.2019 r.
- 10.E.Z.** – 053/ZR/10/2018 z dnia 3.10.2018 r.,
265/ZR/11/2018 z dnia 27.11.2018 r.,
263/ZP/11/2018 z dnia 21.11.2018 r.
- 11.M.P.** – 044/ZR/09/2018 z dnia 2.10.2018 r.
- 12.C.H.** – 103/ZR/10/2008 z dnia 19.10.2018 r.
- 13.M.W.** – 182/ZR/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.
- 14.M.W.** – 028/ZR/09/2018 z dnia 24.09.2018 r.,
180/ZR/11/2018 z dnia 8.11.2018 r.,
408/ZR/09/2019 z dnia 12.09.2019 r.
- 15.M.S.** – 269/ZR/11/2018 z dnia 29.11.2018 r.
- 16.K.W.** – 099/ZR/10/2018 z dnia 19.10.2018 r.
- 17.M.Z.** – 042/ZR/09/2018 z dnia 1.10.2018 r.
- 18.K.K.** – 054/ZR/10/2018 z dnia 3.10.2018 r.
- 19.D.R.** – 380/ŚP/08/2019 z dnia 5.08.2019 r.
- 20.P.P.** – 384/BE/08/2019 z dnia 12.08.2019 r.
- 21.A.P.** – 091/ZR/10/2018 z dnia 11.10.2018 r.
- 22.S.S.** – 400/ŚR/09/2019 z dnia 6.09.2019 r.
- 23.M.K.** – 394/BE/09/2019 z dnia 4.09.2019 r.,
393/ZR/09/2019 z dnia 4.09.2019 r.
- 24.T.T.** – 423/ZR/09/2019 z dnia 24.09.2019 r.,
109/ZR/10/2018 z dnia 22.10.2018 r.,
409/ZR/09/2019 z dnia 12.09.2019 r.
- 25.E.Z.** – 399/ŚR/09/2019 z dnia 6.09.2019 r.
- 26.K.S.** – 046/ZR/09/2018 z dnia 2.10.2018 r.
- 27.A.Z.** – 106/ZR/10/2018 z dni 22.10.2018 r.
- 28.A.P.** – 321/ZR/03/2019 z dni 14.03.2019 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 35 zasiłków rodzinnych oraz 50 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 3,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 6,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 4,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 24,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 6,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 3 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczenia rodzicielskie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia

szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Ciepłowodach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 10 (E.Z.) dotyczącej przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku z powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Adresatem decyzji przyznającej zasiłek pielęgnacyjny jest matka, bowiem sugerowano się faktem, że osoba uprawniona jest niepełnoletnia. W treści sentencji jest jednak napisane, na kogo zasiłek pielęgnacyjny jest przyznany. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad prawidłowością adresowania decyzji”.

(dowód: akta kontroli, str. 53)

2. W sprawie nr 3 (M.K.) błędnie ustalono początkowy okres przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Z akt sprawy wynika, iż wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności dla pełnoletniej osoby, został złożony w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w dniu 18.03.2019 r. W dniu 16.04.2019 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał orzeczenie, zaliczając pełnoletnią osobę do znacznego stopnia niepełnosprawności, a ustalony stopień datuje się od 18.03.2019 r. Ośrodek przyznał wnioskodawcy Panu M.K. świadczenie od 1.03.2019 r., czyli od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zamiast od 18.03.2019 r. czyli daty ustalenia niepełnosprawności w stopniu znacznym.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje (...) jeżeli nie podejmują lub rezygnują

z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (...). Ponadto zgodnie z art. 16a ust 7 kwotę specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługującego za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Orzeczenie o niepełnosprawności w powyższej sprawie zostało wydane 16.04.2019 r. na wniosek z dnia 18.03.2019 r. Wnioskodawca złożył wniosek o SZO dnia 7.05.2019 r. Zgodnie z art. 24 ust. 2a (Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności). Wniosek do PZON został złożony 18.03.2019 r., został zachowany trzymiesięczny termin złożenia wniosku do OPS, w związku z powyższym świadczenie zostało przyznane od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności – marzec 2019 r.”.

(dowód: akta kontroli, str. 57)

3. W sprawach nr 5 (A.K.), nr 7 (J.P.), nr 8 (M.B.), nr 15 (M.S.) oraz nr 21 (A.P.) nieprawidłowo ustalono dochody rodziny. Weryfikując dochód nie skompletowano dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu - w sprawie nr 5 (A.K.), nr 7 (J.P.), nr 8 (M.B.), nr 15 (M.S.) i 21 (A.P.) brak dokumentów potwierdzających wysokość dochodu utraconego, a w sprawie nr 21 (A.P.) brak dokumentu zawierającego datę utraty dochodu, a w sprawie nr 15 (M.S.) brak dokumentu potwierdzającego datę uzyskania dochodu. Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przyznanych świadczeń.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g i lit. h precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również:

- dokument w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu;
- dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w którym dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku, gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 5 (A.K.) wyjaśnił:

„Strona we wniosku o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego opatrzonego klauzulą o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wykazała, że nie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej. Kierując się przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która jednocześnie pozwoli osiągnąć ten sam skutek dowodowy, redukując czas, a nieraz i koszty ponoszone przez obywatela w celu uzyskania zaświadczenia, a także czas urzędników konieczny do jego wystawienia, tut. Ośrodek przyjął do akt sprawy oświadczenia zawarte we wnioskach oraz weryfikację w systemie Empatia. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód: akta kontroli, str. 59)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 7 (J.P.) wyjaśnił:

„Strona we wniosku o przyznanie opatrzonego klauzulą o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wykazała, że nie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej. Kierując się przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która

jednocześnie pozwoli osiągnąć ten sam skutek dowodowy, redukując czas, a nieraz i koszty ponoszone przez obywatela w celu uzyskania zaświadczenia, a także czas urzędników konieczny do jego wystawienia, tut. Ośrodek przyjął do akt sprawy oświadczenia zawarte we wnioskach oraz weryfikację w systemie Empatia. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód: akta kontroli, str. 61)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 8 (M.B.) wyjaśnił:

„Strona we wniosku o przyznanie opatrzonego klauzulą o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wykazała, że nie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej. Kierując się przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która jednocześnie pozwoli osiągnąć ten sam skutek dowodowy, redukując czas, a nieraz i koszty ponoszone przez obywatela w celu uzyskania zaświadczenia, a także czas urzędników konieczny do jego wystawienia, tut. Ośrodek przyjął do akt sprawy oświadczenia zawarte we wnioskach oraz weryfikację w systemie Empatia. Do akt sprawy dołączono świadectwo pracy potwierdzające utratę dochodu. Z uwagi na wzmożony wpływ wniosków na nowy okres zasiłkowy nie wezwano strony do uzupełnienia dokumentów potwierdzających kwotę utraconego dochodu. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 63)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 15 (M.S.) wyjaśnił:

„We wniosku z dnia wyliczenia dochodu uwzględniono dochód z przyznanego świadczenia rentowego z załączonego pit, informacji z ZUS oraz biorąc pod uwagę okres przyznania z weryfikacji w systemie Emp@tia. W dniu 15.10.2019 r. Strona dostarczyła decyzję przyznania świadczenia rentowego. W konsekwencji przeoczenie nie wpłynęło na prawo do świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach sprawy znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód: akta kontroli, str. 65)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 21 (A.P.) wyjaśnił:

„We wniosku z dnia 4.09.2018 r. dokonano utraty dochodu związanej z przejściem świadczeniobiorcy na urlop wychowawczy na dziecko K.B. na podstawie weryfikacji

w systemie Emp@tia. Utraty dochodu członka rodziny za 2017 r. dokonano również na podstawie weryfikacji w systemie Emp@tia. Dnia 15.10.2019 r. Strona złożyła oświadczenie odnośnie utraty dochodu członka rodziny z tytułu pobierania zasiłku dla bezrobotnych i zatrudnienia. Dostarczyła Pity 11 potwierdzające utratę zatrudnienia z tytułu przejścia na urlop wychowawczy oraz umowę o pracę członka rodziny potwierdzającą datę zatrudnienia (...)

(dowód: akta kontroli, str. 67)

4. W sprawie nr 8 (M.B.) dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przyznano błędnie na pierwsze i drugie dziecko zamiast na trzecie i czwarte. Ponadto ośrodek nie wezwał strony do poprawienia błędnie wypełnionego wniosku w części dotyczącej ww. dodatku.

Zgodnie z art. 12 a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., ww. dodatek przysługuje (...) na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego. W myśl art. art. 24a ust 1 ww. ustawy w przypadku nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Z uwagi na wzmożony wpływ wniosków na nowy okres świadczeniowy i znaną sytuacją rodzinną wieloletniego świadczeniobiorcy nie wezwano strony do poprawienia wniosku odnośnie dodatków z tytułu wielodzietności. Dodatek z tytułu wielodzietności został mylenie przyznany na pierwsze i drugie dziecko, zamiast na trzecie i czwarte. Nie ma to wpływu na zasadność wypłaty dodatku należnego świadczeniobiorcy. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad prawidłowością wypełniania wniosków”.

(dowód: akta kontroli, str. 63)

5. W sprawie nr 14 (M.W.) dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (...) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej (...), został przyznany bez oświadczenia o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 7 pkt 1 precyzuje, iż ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, również odpowiednio oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania.

W myśl art. art. 24a ust 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Strona we wniosku z dnia 2.08.2019 r. na nowy okres świadczeniowy oświadczyła pod odpowiedzialnością karną do jakich szkół w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 uczęszczają dzieci T.W. i P.W. Natomiast we wniosku z 12.09.2019 r. omyłkowo nie wpisała rodzaju szkół do których chodzą dzieci. Pracownik przez nieuwagę nie wezwał Pani do uzupełnienia wniosku. Strona zostanie wezwana do dostarczenia zaświadczenia lub oświadczenia o rodzaju szkoły do jakich uczęszczają dzieci. W konsekwencji przeoczenie nie wpłynęło na prawo do świadczeń rodzinnych. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad prawidłowością wypełniania wniosków”.

(dowód: akta kontroli, str. 69)

6. W sprawie nr 21 (A.P.) organ przyznał zasiłek rodzinny oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego.

Zgodnie z art. 23 b ust. 1 pkt 4 organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym

z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek oraz zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. W myśl § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466) ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5 również inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Ponadto w ww. sprawie organ nieprawidłowo ustalił dochody rodziny. Nie zweryfikowano wysokości składki zdrowotnej za 2017 r. członka rodziny, a tym samym nie ustalono poprawnego dochodu rodziny.

Zgodnie z art. 3 pkt. 2 i 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych gdy mowa o dochodzie rodziny oznacza to sumę dochodów członków rodziny. Natomiast dochód członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c. W myśl art. 23 b ust.1 pkt 1 i 3 ww. ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r.

o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
 - b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
 - c) należnego podatku;
- oraz informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„ (...) W związku z wzmożonym wpływem wniosków na nowy okres zasiłkowy nie dokonano weryfikacji składek zdrowotnych członka rodziny za 2017 r. (...) Nie dokonano również w terminie weryfikacji zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego wnioskodawcy przebywającego na urlopie wychowawczym. Weryfikacja została dokonana 15.10.2019 r. i potwierdziła zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych”.

(dowód: akta kontroli, str. 67)

7. W sprawie nr 19 (D.G.) Strona w dniu 1.08.2019 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z opieką nad dzieckiem do którego dołączyła orzeczenie o niepełnosprawności dziecka z dnia 24.06.2019 r. Z akt sprawy wynika, iż Strona do 16.07.2019 r. pobierała świadczenie rodzicielskie na dziecko. Ośrodek decyzją nr 380/ŚP/08/2019 z dnia 5.08.2019 r. przyznał świadczenie pielęgnacyjne od 1.08.2019 r. zamiast od 17.07.2019 r. tj. od daty zaprzestania pobierania świadczenia rodzicielskiego.

W myśl art. 24 ust. 2 i 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego. Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z art. 27 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

- 1) świadczenia rodzicielskiego lub
- 2) świadczenia pielęgnacyjnego, lub

- 3) specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
- 4) dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, lub
- 5) zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

- przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną - także w przypadku gdy świadczenia te przysługują w związku z opieką nad różnymi osobami.

Ponadto w ww. sprawie w uzasadnieniu decyzji nie wskazano, dlaczego świadczenie przysługuje od 1.08.2019 r. Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Do dnia 16.07.2019 r. Strona miała przyznane świadczenie rodzicielskie na dziecko A.G. Dnia 1.08.2019 r. złożyła wniosek o świadczenie pielęgnacyjne i została ustnie poinformowana, że świadczenie będzie przyznane od miesiąca złożenia wniosku w związku z tym, że w okresie od maja do lipca 2019 r. pobierała świadczenie rodzicielskie. Z uwagi na przeoczenie świadczenie przyznano od 1.08.2019 r., a powinno być od 17.07.2019 r. W związku z powyższym zostanie wszczęte postępowanie w sprawie zmiany decyzji dotyczącej świadczenia pielęgnacyjnego Pani G.D. na dziecko G.A.”.

(dowód: akta kontroli, str. 71)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 2 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 2 spraw:

1.K.T., 2.E.R.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 1 (K.T.) organ nie zebrał wszystkich dokumentów niezbędnych do poprawnego wyliczenia dochodów rodziny. Nie wezwał strony do dostarczenia dokumentów potwierdzających kwotę utraconego dochodu.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku, gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Przez nieuwagę pracownik nie wystąpił do strony o dołączenie dokumentów potwierdzających utratę dochodu. Ośrodek przyjął do akt sprawy weryfikację w systemie Emp@tia. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów i poprawność wyliczania dochodu”.

(dowód, akta kontroli, str. 75)

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach

rodziny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 76 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna.

W okresie tym wydał 2 decyzje administracyjne. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.E.C. – 00225/ZDO/06/2004 z dnia 24.06.2014 r.,
133/ZDO/11/2018 z dnia 5.11.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie (E.C.) aktualizacja wywiadów środowiskowych przeprowadzana była bez zachowania terminu wskazanego w art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zgodnie z którym aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna pozostało więcej niż 3 miesiące oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja wydana dnia 24.06.2014 r. wywiad przeprowadzony 10.04.2015 r. wywiad przeprowadzony z opóźnieniem. Wynikało to z przeoczenia pracownika prowadzącego postępowanie. Wywiad potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Kolejny wywiad przeprowadzono 11.05.2017 r. wywiad przeprowadzony z opóźnieniem. Wynikało to z przeoczenia pracownika prowadzącego postępowanie. Wywiad potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Kolejny wywiad przeprowadzono 28.11.2017 r. wywiad przeprowadzono w terminie. Wywiad potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Kolejny wywiad przeprowadzono 15.06.2018 r. wywiad przeprowadzony z opóźnieniem z powodu postępowania wyjaśniającego odnośnie sprawowania opieki. Wywiad ten potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Decyzja wydana 5.11.2018 r. Kolejny wywiad przeprowadzono 13.03.2019 r. Wywiad został przeprowadzony z opóźnieniem. Wynikało to z przeoczenia pracownika prowadzącego postępowanie. Wywiad potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Kolejny wywiad przeprowadzono 16.09.2019 r. wywiad przeprowadzono w terminie. Wywiad potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną ”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 do dnia kontroli pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 26 osobom z 19 rodzin.

W okresie tym wypłacono 285 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 254 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 31 świadczenia,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2018 r. do dnia 14.10.2019 r. Ośrodek wydał 21 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 1 decyzję odmowną z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanej decyzji strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców. Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

- 1.N.P.** – 007/FA/09/2018 z dnia 19.09.2018 r.
- 2.A.P.** – 026/FA/03/2019 z dnia 18.03.2019 r..
- 3.R.S.** – 002/FA/09/2018 z dnia 7.09.2018 r.
- 4.W.Sz.** – 008/FA/09/2018 z dnia 19.09.2018 r.
- 5.D.G.** – 029/FA/04/2019 z dnia 29.04.2019 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (A.P.) organ nie skompletował dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu. Brak jest zaświadczenia od komornika o kwocie alimentów wyegzekwowanych za rok bazowy poprzedzający okres świadczeniowy.

Zgodnie z § 6 pkt 7 lit a Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pacy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalając prawo do świadczeń, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, uwzględnia się również odpowiednio w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd: zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W myśl § 8 ust 2 ww. rozporządzenia w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów

w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Informujemy, iż z uwagi na dużą ilość wniesionych spraw do OPS pracownik przez nieuwagę nie wezwał strony do dostarczenia zaświadczenia od komornika za 2017 r. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód, akta kontroli, str. 79)

2. W sprawach nr 4 (W.Sz.) oraz nr 5 (D.G.) organ ustalając dochód rodziny utracił dochody z 2017 r. bez dokumentów potwierdzających kwotę utraconych dochodów za 2017 r. Ponadto w sprawie nr 4 (W.Sz.) organ błędnie policzył dochody rodziny. Dochód został policzony z Pit 40 za 2017 r. z tytułu otrzymanej w 2017 r. renty (dochód uzyskany w roku bazowym) zamiast przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne za 2017 r. pomniejszonego o dochód utracony.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy lub po tym roku, ustalając jego dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego. W myśl art. 15 ust. 4a ustawy w przypadku utraty dochodów lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość. W myśl § 8 ust 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pacy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14

dni i nie dłuższym niż 30 dni. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W myśl art. 2 pkt 4 ww. ustawy ilekroć w ustawie mowa jest o dochodzie - oznacza to dochód, o którym mowa w przepisach o świadczeniach rodzinnych. Na podstawie art. 3 pkt 1 lit. a gdy mowa o dochodzie oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 4 (W.Sz.) wyjaśnił:

„Strona we wniosku o przyznanie świadczenia opatrzonego klauzulą o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wskazała, że nie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej. Kierując się przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która jednocześnie pozwoli osiągnąć ten sam skutek dowodowy, redukując czas, a nieraz i koszty ponoszone przez obywatela w celu uzyskania zaświadczenia, a także czas urzędników konieczny do jego wystawienia, tut. Ośrodek przyjął do akt sprawy oświadczenia zawarte we wnioskach oraz weryfikację w systemie Emp@tia. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznania świadczeń. Przez błąd pracownika do przeliczenia dochodu wzięto wysokość podatku z PIT 40 a nie z weryfikacji z MF policzonego proporcjonalnie do osiągniętego dochodu. Przeliczenie dochodu zostało poprawione. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. Za datę ustalenia prawa do świadczenia rentowego przyjęto datę weryfikacji w systemie Emp@tia. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód, akta kontroli, str. 81)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 5 (D.G.) wyjaśnił:

„Strona we wniosku o przyznanie świadczenia opatrzonego klauzulą o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wskazała, że nie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej. Kierując się przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 25 marca 2011 r.

o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która jednocześnie pozwoli osiągnąć ten sam skutek dowodowy, redukując czas, a nieraz i koszty ponoszone przez obywatela w celu uzyskania zaświadczenia, a także czas urzędników konieczny do jego wystawienia, tut. Ośrodek przyjął do akt sprawy oświadczenia zawarte we wnioskach oraz weryfikację w systemie Emp@tia. Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawo do przyznania świadczeń. Jednocześnie Kierownik tut. Ośrodka zobowiązuje się, że będzie sprawował kontrolę nad tym by w aktach znajdował się komplet dokumentów”.

(dowód, akta kontroli, str. 83)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2018/2019 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 12 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 14 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 3 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. W stosunku do 1 dłużnika gminy poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji. W okresie objętym kontrolą 2 krotnie występowano z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami. Nie skierowano wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz nie występowano z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Wystosowano 2 wnioski o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wydał 2 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 12 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (D.S.), nr 2 (P.O.), nr 3 (A.S.), nr 4 (S.T.) i nr 5 (W.S.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Ciepłowody, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Ciepłowody, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony:

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach

robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczął postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W kontrolowanym okresie Ośrodek kierował wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne oznaczenie strony postępowania w decyzji dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego,
- błędny okres przyznanego specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- błędne przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- brak oświadczenia o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania,
- brak wezwań o poprawne uzupełnienie wniosku o świadczenia rodzinne,
- brak weryfikacji informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego,
- nieprawidłowe ustalanie dochodu rodziny – brak weryfikacji wysokości składki zdrowotnej,
- błędny okres przyznanego świadczenia pielęgnacyjnego,
- nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych,
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- nieterminowe przeprowadzanie wywiadów aktualizacyjnych w sprawach dotyczących zasiłków dla opiekunów.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne oznaczać osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawać nie wcześniej niż od dnia ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności osoby nad którą sprawowana jest opieka.

Mając na uwadze powyższe decyzję nr 349/SZO/05/2019 z dnia 27.05.2019 r. należy skierować do SKO w celu stwierdzenia nieważności w części dotyczącej okresu przyznania świadczenia. Kserokopię decyzji SKO należy przesłać do tut. Wydziału. Po zapoznaniu się z decyzją SKO, wydane zostanie ewentualne zalecenie pokontrolne.

Podstawa prawna: art. 16a ust. 1 i ust. 7 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

3. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty i uzyskania dochodu oraz wysokość dochodu utraconego.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. g i lit. h rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodu oraz ich wysokość.

Podstawa prawna: art. 9 ust. 3, art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.) oraz § 8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach

w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać stronę do uzupełnienia wniosku lub dokumentów. W przypadku niezastosowania się do wezwania wnioski pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przyznawać na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Podstawa prawna: art. 12a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wzywać do dostarczenia oświadczenia o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Podstawa prawna: § 7 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pacy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco

8. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do wniosków dołączać weryfikację dotyczącą podleganiu ubezpieczeniu społecznemu.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Za dochód przyjmować, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia

społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 1 lit. a, pkt 2 i 2a oraz art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Jeżeli w okresie trzech miesięcy licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności prawo do świadczeń ustalać począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Mając na uwadze sprawę nr 19 (D.G.) należy przyznać i wypłacić Stronie świadczenie pielęgnacyjne za okres od 17.07.2019 r. do 31.07.2019 r.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 2 i ust. 2a oraz art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

11. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. W uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. Wnioski o świadczenia rodzinne kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów zawierającym niezbędne informacje dot. rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) oraz § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

13. Aktualizacje wywiadów w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do

zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

14. W przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów lub otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd, dołączać do akt sprawy zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Podstawa prawna: § 6 pkt 7 lit. a rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 670 ze zm).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Ciepłowody, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Donata Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Ciepłowody

1. a/a

KIEROWNIK ODDEZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt